

doba, da sta si nemški cesar in ruski car dogovorila novo zavezo, ki se vredi s časom med Nemčijo in Rusijo. No za njiji že kaže taka zaveza, toda ali je v njej tudi prostora za nas, za Avstrijo? — Sedaj je princ Koburški že eno leto knez Bolgarov. Da še preživi drugo leto v Bolgariji, to je pa že manj, kakor gotovo. Vidno je, da se nobena večja država ne potegne za nj ako mu začjenja ondi solnce iti za goro. — Srbski kralj, Milan je prišel une dni sicer v Bled, toda ni ostal dolgo, marveč se je kmalu podal naprej, s prva na Koroško, kamo pa pojde potlej, to ni znano. Doma pa mu še visi zmerom vprašanje, ali se izreče duhovska sinoda za ločitev zakona ali ne. Kraljica Natalija je sedaj v Parizu ali priti misli v Beligrad, če je bode tam treba, kedar se razreši vprašanje gledé te nesrečne ločitve. — Turčija ugovarja zoper to, da si Italija kar tako brez vsega prilastuje Masavo in sosednjo deželo Zulanov. Sama pa ona v tem getovo ni, najbrž je Anglija, ta grabljiva kramarica, v zvezi z njo in ako je tako, tedaj pa že pomeni nekaj ugovor Turčije.

Za poduk in kratek čas.

Zlatomešnik sv. oče Leon XIII. in slov. rimski romarji.

(Dalje.)

Od starodavnega Rima še vam moram nekaj povedati. O starem Rimu so nam nekdaj profesorji v črnih šolah toliko vedeli razlagati, da je bila glava polna Rima in rimskih bogov in junakov. Skorej vsi ti junaki in bogovi so se po časih zgubili iz moje glave in toraj bo dobro, da zopet vsakega na svoje mesto postavim.

Kje je zdaj slava starodavnega Rima? Ali še je najti kaj ostankov mesta, ki je zapovedavalo vesoljnemu svetu? Nič druga ne kaže več na nekdanji mogočni Rim, kakor velike razvaline. Kakor velikanskega drevesa, ki je stoletja preživelo, nič ne ostane kakor par večjih vej, ki žalostno štrlijo proti nebu, in starštor, katerega je treba podpirati, da ga prvi vihar ne prevrže, — to je rimskih razvalin živa podoba. Ko sem stal sred fora, t. j. na sredini nekdanjega mesta, se mi je zdelo, da sem na starem pokopališču, kjer še nekatere, a le večje kosti okoli ležijo.

For je bil očitni trg starega mesta in središče javnega življenja, kjer se je Rim shajal, opravljal državne posle in razpravljal javna prašanja. Povsodi vidiš ostanke starih bogov in for je bil s tempeljni in altarji celo prepreden, na katerih so Rimljani vsak čas svojim bogovom darovali ter jih pri vsakem nekoliko važnem poslu izpraševali.

V paganskem Rimu je bila tedaj vera in država do dobrega spojena, in niti na misel jim ni prišlo, da bi državo od cerkve ločili, tota nesmisel je zduha krščanskih državnikov. Novošegni liberalci pravijo, da so katerosibodi vero zarad tega izmislili, da bi podložne laglje vladali. Sami tedaj priznavajo, da je verne ljudi laglje vladati, in vendar hočejo državo od cerkve ločiti, kar je po njihovem lastnem prepričanju na kvar državi. Državljan in kristjan je ena in ista oseba; bilo bi jo treba razsekati, če jo hočemo razdeliti med cerkev in državo. Vendar to bi moral premodri Salomon biti, ki bi otroka tako razsekal, da bi država in cerkev dobila celega človeka. Pol otroka pa ne more živeti: mrtva misel je tedaj — državo ločiti od cerkve.

Na kapitolu so stali tempeljni najviših božanstev. Na južnem brdu kapitolskega griča je ograja, v kateri sedaj na državne stroške hranijo dva volka, to pa menda zategadel, ker je nekdaj baje Romula in Rema, ki sta Rim postavila, volčinja dojila, ko sta siroti ostala. Menihe so Lahi izpodili in njih premoženje pograbili; in dokler menihi zdaj gladujejo, ker komaj po 80 fl. vžitnine dobivajo, pa je za vsakega volka izvrženih celih 150 gld.

Človek bi moral pero v žolči namočiti, da bi tako dejanje po vrednosti bičal. Volkovi so lopovi; lopovi pa so tudi laški rudečkarji, ki so najpred pogoltnili celo Italijo, a zdaj škilijo še črez meje v Avstrijski hlev, če bi kje na južnem Tirolskem ali Primorskem mogli kako kost vloviti.

Na zapadni strani fora stoji kolisej. Kaj pa je kolisej? Velika zverinska in velika — človečja mesnica. Ni mesta na svetu, kjer bi ljudje uganjali takšne krutosti in tako sramotili svoje ime kakor tukaj. Podrtine koloseja nam svedočijo, kam človek zaide, če mu vest zaspi in če mu strast pamet omrači. Razvaline koliseja pa so tudi velikansk nagrobni spomin nek veliko tisuč mučenikov, ki so si na tem torišči priborili venec nebeške slave.

Kolisej je dozidal tisti cesar Tit, ki je Jeruzalem razdjal. Poslopje je zidano v podolgastem krogu in ni druga, kakor velik cirkus ali gledišče za krvave igre. Navadne igre so Rimljanom presedate, hrepeneli so po grozovitih, krvavih prizorih, kakor so jih v boju gledali. Veselilo jih je gledati, kako se divje zverine med seboj trgajo. Cele tedne in mesece se Rimljani niso navolili gledati teh živalskih bojev. Neki cesar je v štirih mesecih nad 10.000 zverin v koloseji poklati dal.

Toda že so Rimljani žejali po boljši — človečji krvi. Sužnji in jetniki so se morali v orožji vaditi, da so se potem lepše borili z zverinami ali se tudi med seboj klali. Boritelj, ki je prehitro premagal svojega sovražnika, gle-

dalcem ni bil všeč, ampak če ga je prav dolgo mesaril, potem so mu ploskali hvalo. Tudi zbojzljivim borilec niso bili zadovoljni, ampak vojak je moral vstopiti in bojzljivca tako dolgo bičati ali ščipati, da ga je razgrel ter razkačil.

Kako se je vbogim kristjanom v koliseju godilo, to čestokrat beremo v življenju svetnikov. Zverinam so jih metali, na stebre so jih vezali, da so jih zveri raztrgale; časih so jih celi trop na torišče med tigre in leve pripeljali, da so se gostili z njimi. Mučnikom so dajali tudi orožje, a le topo ali zarjavelo, da so se branili z njim, kar je sicer le podaljšalo njihovo muko.

Ravno je solnce zahajalo, ko pokleknejo na sveta tla ter se v goreči molitvi priporočimo vsem mučencem, ki so tukaj svoj tek dokončali, a tudi vero svojo ohranili. Pred je stal sredi koliseja veliki križ v pričevanje, da so mučenci v tem znamenju zmagali. Laška vlada pa je križ takoj odpravila ter s tem spoznala, da ni — krščanska. Romarji si tukaj prsti jemljejo v spomin in prav včiniijo, ker papež Pij V. je djal: „Kdor želi svetih ostankov, naj si pobere zemlje v koliseju, ondi so tla premočena s krvjo neštevilnih mučencev“.

(Dalje prih.)

Smešnica 33. Kmetica se toži možu, da jej je sopet pa zob izpadel. „Oj“, reče na to naglo mož, „to je zan-j pač velika sreča, kajti on ne bode več poslej v društvu s tvojim — jezikom“.

Razne stvari.

(Slavnost) 40-letnice vladanja Nj. veličanstva, presvitlega cesarja priredi čitalnica v Ljutomeru v soboto, dne 18. avgusta na vrtu g. J. Vaupotiča. Začetek je ob 3. uri popoldne. Ob 10. uri dopoldne je slovesna sv. meša in po njej položi se temeljni kamen novemu šolskemu poslopju.

(Svečanost) v proslavo 40 letnice vladanja presvitlega cesarja in v spomin 400-letnih trških pravic v Središči vrši se v nedeljo, dne 26. avgusta v šatoru, navlašč za to prirejenem na „gradišči“. Slavnost bode velika in se vrši, če je tudi neugodno vreme.

(Slov. društvo.) Dne 26. avgusta t. l. bode zborovalo Slovensko društvo pri sv. Lenartu v Slovenskih goricah in poslanca g. dr. Radaja in dr. Gregorec poročala o deželnem in državnem zboru!

(Ljudska veselica) bode v Ljubnem „na forštu“ v nedeljo, dne 19. avgusta v proslavo 40 letnega vladanja Nj. veličanstva. Priredi jo občina v zvezi s krajnim šolskim svetom in prostovoljno požarno brambo. Vzored se sestavlja iz 12 mičnih toček, v njih je podeljenje ubožcev in pogostenje učencev in učenk.

(Ljudska šola.) Visokorodni baron H. Gödel-Lannoy, drž. in dež. poslanec, je izročil vlč. g. dr. Jos. Schutzu, nadžupniku v Šmartnu pri Slov. Gradci, 20 gld. Iz tega denarja naj pa se kupi knjižice „Naš cesar“ ter razdeli med ljudske šole Slovenjegraškega okraja.

(Duhovne vaje.) V ponedeljek, dne 20. avgusta se pričnó za čč duhovščino naše škofije duh. vaje ali eksercicije v Mariboru ter se raztegnejo tje do petka, dne 24. avgusta.

(Požarna bramba.) Pri sv. Janži na Dr. polji se je vstanovila požarna bramba, ter bode v nedeljo, to je 19. t. m. imelo prvo svojo svečanost in sicer ob 1/2 10. uri božja služba, potem se blagoslovi gasilnica in sledi poskušnja. Društvo je vse v narodnih rokah.

(Umrli) je P. Mariofil Bonač, frančiškan v Brežicah, star 85 let.

(Za slovensko šolo) sklenila je nadalje občina Griže v Savinjske dolini se potegniti, ter je uže tudi potrebno prošnjo in pritožbo odposlala na deželni šolski svet štajarski, oziroma na ministerstvo za uk in bogočastje. Tako je prav! Gani se, komur je mar zahvala prihodnjega vnuka!

(Imenovanje.) Gosp. Hugon Schwendenwein, doslej več let suplent na c. kr. višji gimnaziji v Mariboru, imenovan je za učitelja na c. kr. gimnaziji v Teschen.

(Nesreča.) Na kolodvoru v Mariboru popravlja se studenec. V ponedeljek, dne 13. avgusta pa se je vdrl „venec“ ter je pokopal dva delalca za katic 5 metrov na debelo. Dve noči in blizu dva dneva so kopali, predno so dokopali do njiju in čudno, da je eden delalec še bil živ, drugemu pa je bilo prsa zdrobilo.

(Duhovske spremembe.) Č. g. France Pečnik, kaplan na Ljubnem, pride za kaplana na Prihovo, č. g. Jan. Zadavec, kaplan v Hočah, pa k M. Snežnici. Novomešniki č. g. Jak. Brglez postane kaplan v Dramljah, č. g. Jak. Cinglak v Selnici, č. g. Jak. Marinič na Ljubnem, č. g. Janez Sušnik pri sv. Štefanu za Žusmom in č. g. France Vračun v Hočah.

Leterijne številke:

V Trstu 11. avgusta 1888:	11, 24, 28, 10, 83
V Lincu „ „	66, 76, 23, 58, 46

Naznanilo.

Naznanjam velečastitej duhovščini, da sli-kam sedaj cerkev sv. Ane v Teharjih.

Brollo, slikar.

1-2

Mežnarsko službo

išče na Slovenskem Janez Ambrož v Lučah (Leutschach).